



МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На №

від

Комітет з питань фінансів,
податкової та митної політики
Верховна Рада України
01008, м.Київ-8,
вул. М. Грушевського, 5

Кабінет Міністрів України

Щодо проекту Закону № 9170

Мінекономіки разом з Мінфіном, Мінюстом та НБУ опрацювали доручення Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України від 12.04.2023 року № 10602/1/1-23 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 07.04.2023 року № 04-32/10-2023/71906) щодо надання висновку до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення граничних розмірів комісійної винагороди (інтерчейнджу) при здійсненні міжбанківських платіжних операцій з використанням платіжної картки», р. № 9170 від 03.04.2023р., та повідомляє.

Законопроектом запропоновано закріпити на законодавчому рівні граничні розміри комісійної винагороди (інтерчейнджу) при здійсненні учасниками ринку безготівкових розрахунків з використанням електронних платіжних засобів шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про платіжні послуги» та Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Зазначаємо, що встановлення на законодавчому рівні розміру комісії інтерчейндж матиме негативні наслідки для ефективного функціонування платіжного ринку, оскільки будь-яке втручання в ринкові механізми формування вартості послуг спричиняє зниження конкуренції та темпів розвитку ринку, а також може призвести до зниження темпів збільшення частки безготівкових розрахунків в Україні. Національний банк України вважає, що законопроект № 9170 від 03.04.2023р., містить положення, що порушують Конституцію та інші законодавчі акти України.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Бігун Надія Валеріївна**

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A040000003876000036850100

Дійсний з 08.12.2022 10:53:59 по 08.12.2024 10:53:59

Мінекономіки



3101-03/18466-01 від 25.04.2023 16:33

Договірні відносини між суб'єктами господарювання регулюються Цивільним кодексом України (ЦКУ), Господарським кодексом України (ГКУ) та законами України.

Так, згідно зі статтями 14, 629, 632, 903, 904 ЦКУ цивільні обов'язки виконуються у межах, встановлених договором, а особа не може бути примушена до дій, вчинення яких не є обов'язковим для неї. Укладений договір є обов'язковим для виконання його сторонами, а ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін. При цьому, зміна ціни після укладення договору допускається лише у випадках і на умовах, встановлених договором, а зміна ціни в договорі після його виконання не допускається. Якщо договором передбачено надання послуг за плату, замовник зобов'язаний оплатити надану йому послугу в розмірі, у строки та в порядку, що встановлені договором. А за договором про безоплатне надання послуг замовник зобов'язаний відшкодувати виконавцеві усі фактичні витрати, необхідні для виконання договору.

Згідно зі статтями 44, 180, 189, 190, 192 та 193 ГКУ підприємництво здійснюється на основі самостійного формування підприємцем програми діяльності, вибору постачальників і споживачів продукції, що виробляється, залучення матеріально-технічних, фінансових та інших видів ресурсів, встановлення цін на продукцію та послуги відповідно до закону, комерційного розрахунку та власного комерційного ризику.

При укладенні господарського договору сторони зобов'язані у будь-якому разі погодити предмет, ціну та строк дії договору. Ціна є істотною умовою господарського договору. Суб'єкти господарювання використовують у своїй діяльності вільні та державні регульовані ціни. Вільні ціни визначаються на всі види продукції (робіт, послуг), за винятком тих, на які встановлено державні регульовані ціни. Вільні ціни визначаються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін.

Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 21 червня 2012 року № 5007-VI, стаття 12 визначає, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Державні регульовані ціни можуть запроваджуватися на товари суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції. Державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

За інформацією, викладеною у пояснювальній записці, реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 21 червня 2012 року № 5007-VI, стаття 15 визначає, що Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на

товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Зазначаємо, що ставки еквайрингу банківськими установами не підпадають під державне регулювання цін та встановлюються суб'єктами господарювання на договірній основі. Встановлення ставки еквайрингу на рівні, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, може мати наслідком додаткові витрати державного бюджету на відшкодування банківським установам різниці між такими розмірами згідно з чинним законодавством.

Робота центральних органів влади, в т.ч. Мінекономіки, спрямована на забезпечення підтримки всіх без виключення суб'єктів господарювання, не надаючи переваги суб'єктам господарювання окремих напрямків економічної діяльності та не створюючи штучних конкурентних переваг окремим галузям економіки або видам економічної діяльності.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо в договірному порядку суб'єктам господарювання галузі роздрібної торгівлі самостійно вирішувати питання розміру ставок еквайрингу з банківськими установами та враховувати платність таких послуг для банків України перед платіжними системами.

Окремо зазначаємо, що Національний банк України спільно з міжнародними платіжними системами Visa та Mastercard працюють над посиленням конкуренції на платіжному ринку України та в 2021 році уклали Меморандум про сприяння конкурентному платіжному ринку в Україні для подальшого розвитку безготівкової економіки, та, зокрема, поширення безготівкових платежів, був узгоджений підхід щодо поступового зниження граничного розміру ставок внутрішньодержавних міжбанківських комісій (інтерчейндж).

Мінекономіки вважає, що чинним Меморандумом питання розміру ставок інтерчейндж при здійсненні міжбанківських платіжних операцій врегульовано із збереженням ринкових підходів до регулювання платіжного ринку.

Національний банк України вважає, що питання про встановлення розміру комісії інтерчейндж на платіжному ринку України на сьогодні ефективно врегульовано самими учасниками платіжного ринку без адміністративного втручання, а отже, не потребує державного регулювання.

Враховуючи вищевикладене, законопроект 9170 не підтримується.

Додаток: на 10 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра
економіки України

Надія БІГУН